

Dokument zasedanja

A9-0182/2023

10.5.2023

POROČILO

o izvajanju uredb o evropski državljanski pobudi
(2022/2206(INI))

Odbor za ustavne zadeve

Poročevalec: Loránt Vincze

VSEBINA

	Stran
OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV	3
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	6
INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	14
POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU.....	15

OBRAZLOŽITEV – POVZETEK DEJSTEV IN UGOTOVITEV

Poročevalcu je bila 17. oktobra 2022 zaupana naloga, da pripravi poročilo o izvajanju uredb o evropski državljanski pobudi, in sicer Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljanski pobudi¹ ter Uredbe (EU) 2020/1042 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljanski pobudi zaradi izbruha COVID-19².

Komisija mora v skladu s členom 25 Uredbe (EU) 2019/788 redno pregledovati delovanje evropske državljanske pobude in Evropskemu parlamentu in Svetu redno predlagati poročila o njeni uporabi. Prvo poročilo mora predložiti najpozneje 1. januarja 2024, Parlament pa mora svoje poročilo sprejeti že do maja 2023, če naj bo v poročilu Komisije upoštevano tudi njegovo stališče. Poročevalec se je po imenovanju večkrat sestal s Komisijo in deležniki ter tako zbral vse potrebne informacije.

Evropska državljanska pobuda je bila zasnovana kot orodje za določanje prednostnih nalog, s katerim bi imeli državljani večji vpliv pri odločanju v Uniji. Tako je edini participativni instrument na ravni EU, ki lahko vodi do predloga pravnega akta Unije.

Evropska državljanska pobuda je zapisana v določbah temeljnih pogodb, in sicer v naslovu II Pogodbe o Evropski uniji (PEU) o demokratičnih načelih. Člen 10(3) PEU določa, da ima vsak državljan pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije, odločitve pa se sprejemajo kar najbolj odprto in v kar najtesnejši povezavi z državljani. Tako je v členu 11(4), prvi pododstavek, PEU določeno, da lahko najmanj milijon državljanov Unije iz večjega števila držav članic s svojo pobudo Evropsko komisijo pozove, da v okviru svojih pristojnosti predloži ustrezen predlog o zadevah, za katere državljani menijo, da je za izvajanje Pogodb treba sprejeti pravni akt Unije.

V skladu s členom 11(4), drugi odstavek, PEU se postopki in pogoji, potrebni za predložitev take državljanske pobude, določijo v skladu s členom 24, prvi odstavek, Pogodbe o delovanju Evropske unije. Na podlagi tega sta Evropski parlament in Svet sprejela Uredbo (EU) št. 211/2011 z dne 16. februarja 2011 o državljanski pobudi (uredba o evropski državljanski pobudi), ki se je začela uporabljati leta 2012. Ta je bila spremenjena z Uredbo (EU) 2019/788 o evropski državljanski pobudi (revidirana uredba o evropski državljanski pobudi), ki se uporablja od 1. januarja 2020. V odziv na pandemijo covid-19 sta Evropski parlament in Svet sprejela Uredbo (EU) 2020/1042 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi (začasna uredba o evropski državljanski pobudi), ki se je uporabljala do 31. decembra 2022.

V skladu z peto uvodno izjavo Uredbe (EU) 2019/788 je njen cilj zagotoviti, da bo evropska državljanska pobuda organizatorjem in podpornikom dostopnejša, da bo zanje manjše breme in da jo bodo čim lažje uporabljali, namen pa je tudi okrepiti spremljanje pobude in udeležbo v demokratičnem procesu odločanja v Uniji omogočiti čim večjemu številu državljanov. Tako mora Komisija v vsakem poročilu, ki ga predloži, oceniti uporabo revidirane uredbe o

¹ UL L 130, 17.5.2019, str. 55.

² UL L 231, 17.7.2020, str. 7.

evropski državljanski pobudi glede na te cilje. Upoštevati je treba tudi, da bo prvo poročilo zajemalo obdobje, ki ga je zaznamoval izbruh covid-19, kar je oviralo organiziranje evropskih državljanskih pobud. Da bi ublažili motnje, ki jih je povzročila pandemija, so bili z Uredbo (EU) 2020/1042 podaljšani roki za različne faze v postopku evropske državljanske pobude.

Komisija je od uvedbe evropske državljanske pobude prejela 122 zahtevkov, od tega pa sprejela prijavo 97 pobud. Od začetka uporabe revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi je prejela 28 zahtevkov, od tega je sprejela prijavo 25 pobud, dva pa se še ocenjujeta. Organizatorji so od leta 2012 pred koncem obdobja zbiranja umaknili 20 zahtevkov, 47 pobud pa do konca obdobja zbiranja ni doseglo praga enega milijona podpisov. Poleg tega je bilo pri 12 pobudah v skladu z začasno uredbo o evropski državljanski pobudi podaljšano obdobje zbiranja. Doslej je prag enega milijona podpisov doseglo le devet evropskih državljanskih pobud (in sicer Pravica do vode, Eden izmed nas, Stop vivisection (Ustavimo vivisekcijo), Prepovejmo glifosat, Zaščita manjšin, Končajmo dobo kletk, Rešimo čebele in kmete, Stop Finning – Stop the trade (Ustavimo odstranjevanje plavuti – ustavimo trgovino z njimi), Obvarujmo kozmetiko, proizvedeno brez krutosti), Komisija pa se je odzvala na prvih šest. Skupaj je evropsko državljansko pobudo od uvedbe tega instrumenta leta 2012 podprlo približno 17 milijonov državljanov. Ti statistični podatki kažejo, da se je število dopustnih evropskih državljanskih pobud sicer povečalo, a je število veljavnih pobud še vedno zelo nizko.

Z revidirano uredbo o evropski državljanski pobudi so se v več pogledih nedvomno zmanjšale postopkovne ovire za organizatorje in podpornike pobud. Zaradi nekaterih sprememb, kot je novouvedena možnost delne prijave, o kateri je v več zadevah odločalo tudi Sodišče Evropske unije, evropske državljanske pobude zdaj lažje izpolnijo zakonske zahteve. Čeprav so se postopkovne zahteve v zvezi z evropskimi državljanskimi pobudami zmanjšale, ta participativni instrument še vedno ni v celoti dosegel svojega demokratičnega potenciala.

Poglavitni dejavnik za uspeh evropskih državljanskih pobud je možnost spletnega zbiranja izjav o podpori. V skladu s členom 11(7) Uredbe (EU) 2019/788 pri evropskih državljanskih pobudah, prijavljenih po koncu leta 2022, ne bo več mogoče uporabljati individualnega sistema spletnega zbiranja. Tako bodo morali organizatorji v prihodnje uporabljati centralni sistem spletnega zbiranja, za katerega je pristojna Komisija. Čeprav je bil ta sistem na začetku deležen kritik, se je njegovo delovanje skozi leta izboljševalo in med drugim lahko zdaj organizatorji državljanom nudijo informacije o napredku kampanje zbiranja ter ustrezno prilagodijo značilnosti sistema. Obstaja pa nevarnost, da bo postopno opuščanje individualnih sistemov spletnega zbiranja negativno vplivalo na možnost, da organizatorji uporabijo sisteme spletnega zbiranja, prilagojene njihovim posebnim potrebam. Zato bi bilo smiselno, da bi Komisija začela razmisliti o tem, ali bi bilo koristno to možnost znova uvesti.

Kar zadeva prag najmanj milijona državljanov Unije iz vsaj ene četrtine držav članic in najmanjšega števila podpisnikov iz posameznih držav, je jasno, da je upravljanje evropske državljanske pobude zahteven in drag proces. Zato državljan kot posamezniki zelo težko vodijo pobude brez podpore združenj z zadostnimi organizacijskimi zmogljivostmi in finančnimi sredstvi. Poleg tega imajo pobude na voljo zelo različna finančna sredstva, kar je odvisno od tega, ali imajo podporo združenj ali ne. Zato je treba za organiziranje pobud, ki dosežejo prag enega milijona podpisov, zagotoviti ustrezno finančno podporo.

Nesorazmerje obstaja tudi med velikimi vloženimi prizadevanji in sredstvi, potrebnimi za organiziranje evropskih državljanskih pobud, ter njihovim šibkim pravnim učinkom, četudi se doseže zahtevani prag enega milijona podpisov. Ta razkorak je treba zmanjšati, saj je eden od glavnih razlogov, zakaj državljani tega instrumenta ne uporabljajo pogosteje. Dobro bi bilo navezati ustrezen dialog z organizatorji o njihovih ciljih in kako jih doseči, kar bi lahko začeli že v obdobju zbiranja, saj bi tako lahko resno in učinkovito proučili prispevek državljanov. Zato bi bilo rok za odziv na veljavne pobude koristno podaljšati s treh na šest mesecev, saj bi s tem Komisiji omogočili, da bi v celoti upoštevala mnenja in stališča, izražena v fazi pregleda.

Komisija mora v skladu s členom 15(3) Uredbe (EU) 2019/788 v sporočilu navesti svoje pravne in politične zaključke, morebitne ukrepe, ki jih namerava izvesti, in razloge za ukrepanje ali neukrepanje. Da bi v celoti izkoristili potencial tega participativnega instrumenta, mora Komisija veljavne evropske državljanske pobude ustrezno proučiti in se nanje ustrezno odzvati. Zato je osrednjega pomena, da vsako veljavno pobudo podrobno oceni in v celoti izpolni svojo pravno obveznost, da jasno, razumljivo in podrobno navede razloge za ukrepanje ali neukrepanje. Dobro bi bilo tudi, če bi se Komisija bolj posvetila veljavnim pobudam tudi po tem, ko izda sporočilo, saj bi se povečala možnost za dolgoročno spremljanje zakonodajnih ukrepov.

Parlament mora v skladu s členom 14(3) Uredbe (EU) 2019/788 oceniti politično podporo veljavni evropski državljanski pobudi. Poleg tega mora v skladu s členom 16 navedene uredbe oceniti ukrepe, ki jih Komisija sprejme na podlagi svojega sporočila. Če bi vsaki veljavni pobudi sledilo glasovanje o ustrezni resoluciji Parlamenta, bi lahko povečali njen politični učinek. Prav tako bi lahko povečali tudi nadzor nad ukrepi Komisije, če bi vsakemu njenemu sporočilu sledilo glasovanje o resoluciji Parlamenta.

Za instrument evropske državljanske pobude je kljub izboljšavam, ki jih je prinesla revidirana uredba o evropski državljanski pobudi, še vedno značilna majhna prepoznavnost. Zato je treba o tem participativnem instrumentu stalno ozaveščati, zlasti z oglaševanjem v družbenih medijih in njegovo vključitvijo v učne načrte za državljansko vzgojo, da bi dosegli kar največ državljanov, zlasti mladih.

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju uredb o evropski državljski pobudi (2022/2206(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 10(3) Pogodbe o Evropski uniji (PEU),
- ob upoštevanju člena 11(4) Pogodbe o Evropski uniji in člena 24(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2019/788 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o evropski državljski pobudi³ (revidirana uredba o evropski državljski pobudi),
- ob upoštevanju Uredbe (EU) 2020/1042 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. julija 2020 o določitvi začasnih ukrepov glede rokov za faze zbiranja, preverjanja in pregleda iz Uredbe (EU) 2019/788 o evropski državljski pobudi zaradi izbruha COVID-19⁴ (začasna uredba o evropski državljski pobudi),
- ob upoštevanju člena 222 Poslovnika,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. decembra 2020 o evropski državljski pobudi Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost Evrope⁵,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2021 o dialogu z državljani in njihovi udeležbi pri odločanju o zadevah EU⁶,
- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 9. marca 2022 o stikih z državljani: pravica do peticije, pravica obrniti se na evropskega varuha človekovih pravic in pravica do evropske državljske pobude⁷,
- ob upoštevanju predlogov 36 in 37 poročila o končnem rezultatu Konference o prihodnosti Evrope in zlasti priporočil drugega evropskega državljskega foruma o evropski demokraciji – vrednotah in pravicah, pravni državi, varnosti,
- ob upoštevanju člena 54 Poslovnika ter člena 1(1)(e) in Priloge 3 k sklepu konference

³ UL L 130, 17.5.2019, str. 55.

⁴ UL L 231, 17.7.2020, str. 7.

⁵ UL C 445, 29.10.2021, str. 70.

⁶ UL C 99, 1.3.2022, str. 96.

⁷ UL C 347, 9.9.2022, str. 110.

predsednikov z dne 12. decembra 2002 o postopku pridobitve dovoljenja za pripravo samoiniciativnih poročil,

- ob upoštevanju poročila Odbora za ustavne zadeve (A9-0182/2023),
- A. ker ima v skladu s členom 10(3) PEU vsak državljan pravico sodelovati v demokratičnem življenju Unije, odločitve pa se sprejemajo kar najbolj odprto in v kar najtesnejši povezavi z državljani;
- B. ker lahko v skladu s členom 11(4) PEU najmanj milijon državljanov Unije iz večjega števila držav članic s svojo pobudo Evropsko komisijo pozove, da v okviru svojih pristojnosti predloži ustrezen predlog o zadevah, za katere državljani menijo, da je za izvajanje Pogodb treba sprejeti pravni akt Unije;
- C. ker je evropska državljanska pobuda ena glavnih novosti, ki jih je uvedla Lizbonska pogodba v smislu demokratične udeležbe, in je prvi nadnacionalni mehanizem državljanske pobude na svetu; ker se je Parlament dosledno zavzemal za to, da bi pobuda postala močan in uporabnikom prijazen instrument za demokratično udeležbo državljanov pri oblikovanju prednostnih nalog EU; ker je evropska državljanska pobuda pomembno orodje za spodbujanje razprave v institucijah EU;
- D. ker se je pri predlogih Komisije za pravne akte Unije doslej izkazalo, da so evropske državljanske pobude le malo prepoznavne in z nizko stopnjo uspešnosti, kar utegne ta participativni mehanizem oslabiliti; ker je treba pobudo okrepiti, da bo z njo mogoče resnično na ravni EU sprožiti zakonodajni postopek od spodaj navzgor;
- E. ker je v skladu s členom 11(7) revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi možnost zbiranja izjav o podpori prek individualnega sistema spletnega zbiranja omejena na pobude, sprejete pred koncem leta 2022, in zato ni na voljo za pobude, sprejete pozneje;
- F. ker je za organizatorje evropskih državljanskih pobud nujno, da vodijo kampanjo in zbirajo izjave o podpori prek spleta; ker je bilo od 100 evropskih državljanskih pobud, sprejetih od uvedbe instrumenta, 17 pobud upravljanih z individualnimi sistemi spletnega zbiranja, pri čemer je pet od njih zbralo več kot milijon podpisov, 73 pobud pa je bilo upravljanih s centralnim sistemom spletnega zbiranja, tu pa je osmim pobudam uspelo zbrati več kot milijon podpisov;
- G. ker v nekaterih državah članicah ni zadostne preglednosti izvedbenih pravil; ker je uspeh evropske državljanske pobude odvisen tudi od tega, kako bodo potekali postopki preverjanja in certificiranja v državah članicah;
- H. ker je Komisija v skladu s členom 15(2) revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi v šestih mesecih po objavi evropske državljanske pobude in po javni obravnavi v Parlamentu pravno zavezana, da v sporočilu navede svoje pravne in politične sklepe o

veljavni evropski državljanski pobudi, morebitne ukrepe, ki jih namerava sprejeti, in razloge za ukrepanje ali neukrepanje;

- I. ker morajo biti odgovori Komisije na veljavne evropske državljanske pobude jasni in konkretni; ker morajo predlogi pravnih aktov, ki sledijo sporočilom Komisije, biti pravočasni;
- J. ker ima Evropski parlament v skladu s členom 14(3) in členom 16 revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi pravno obveznost, da oceni politično podporo pobudi in ukrepe, ki jih Komisija sprejme na podlagi svojega sporočila;
- K. ker se je z revidirano uredbo o evropski državljanski pobudi politična razsežnost tega participativnega instrumenta okrepila zlasti z uvedbo obvezne plenarne razprave v Parlamentu in možnostjo sprejetja resolucije;
- L. ker je v skladu s peto uvodno izjavo te uredbe namen revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi zagotoviti, da bo evropska državljanska pobuda organizatorjem in podpornikom dostopnejša, da bo za njih manj obremenjujoča in enostavnejša za uporabo, ter da se okrepi njeno spremljanje in se čim večjemu številu državljanov omogoči udeležba v demokratičnem procesu odločanja v Uniji;
- M. ker se je z revidirano uredbo o evropski državljanski pobudi sicer bistveno izboljšal instrument te pobude, a ostajajo pomanjkljivosti pri njeni prepoznavnosti in stopnji osveščenosti državljanov o njej, njeni namernosti, digitalni in finančni razsežnosti ter njenem pravnem in političnem vplivu;
- N. ker Komisija v skladu s členom 25 revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi redno izvaja pregled delovanja evropske državljanske pobude ter Evropskemu parlamentu in Svetu predloži poročilo o uporabi te uredbe; ker mora prvo poročilo predložiti najpozneje 1. januarja 2024 in bo zajemalo obdobje, ki ga je zaznamovala pandemija covid-19;
- O. ker namerava Parlament prispevati k prihodnjemu pregledu Komisije, da bi še izboljšali evropsko državljansko pobudo kot edinstveno čezmejno orodje za participativno demokracijo;
- P. ker je bila zaradi pandemije covid-19 ugotovljena ranljivost orodja evropske državljanske pobude za zunanje krize; ker so bili z začasno uredbo o evropski državljanski pobudi, ki se je uporabljala do konca leta 2022, zaradi pandemije covid-19 podaljšan roki za različne faze postopka evropske državljanske pobude;
- Q. ker je Komisija od uvedbe instrumenta evropske državljanske pobude prejela 125 zahtevkov, od tega pa 100 pobud sprejela; ker je Komisija v okviru revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi prejela 31 zahtevkov, od tega jih je 29 sprejela, eden pa se še ocenjuje; ker so organizatorji pred koncem obdobja zbiranja umaknili 21 zahtevkov za evropsko državljansko pobudo; ker se je pri 54 zahtevkih za pobude obdobje zbiranja

končalo, ne da bi dosegli prag;

- R. ker je doslej le devet evropskih državljanskih pobud doseglo prag enega milijona podpisov (in sicer Pravica do vode, Eden izmed nas, Stop vivisection (Ustavimo vivisekcijo), Prepovejmo glifosat, Zaščita manjšin, Končajmo dobo kletk, Rešimo čebele in kmete, Stop Finning – Stop the trade (Ustavimo odstranjevanje plavuti – ustavimo trgovino z njimi), Obvarujmo kozmetiko, proizvedeno brez krutosti), Komisija pa se je odzvala na prvih sedem; ker je bila pobuda Zaščita manjšin prva evropska državljanska pobuda, o kateri je Parlament razpravljajal na podlagi revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi;
- S. ker le majhen delež državljanov EU ve za obstoj orodja evropske državljanske pobude in je bil aktivno udeležen v njej; ker nepoznavanje tega instrumenta organizatorjem otežuje možnost, da za evropsko državljansko pobudo zberejo milijon podpisov;
- T. ker je v končnih sklepih Konference o prihodnosti Evrope priporočeno, kako izboljšati učinkovitost obstoječih instrumentov za državljansko udeležbo s tem, da se o njih več poroča in se jih naredi bolj varne, dostopne, vidne in vključujoče; ker je bilo na drugem evropskem državljanskem forumu predlagano, naj se „EU bolj odločno približa državljanom“ in naj „spodbuja uporabo mehanizmov državljanske udeležbe“;

Glavni zaključki

1. opozarja, da je evropska državljanska pobuda važno orodje participativne demokracije na ravni EU, s katerim lahko potencialno oblikujemo predlog pravnega akta Unije; obžaluje pa, da je skupno število veljavnih evropskih državljanskih pobud zelo skromno in da je vpliv instrumenta evropskih državljanskih pobud na sprejemanje odločitev v EU še vedno zelo šibak; zato opominja, da je treba okrepiti tako urejevalni in institucionalni okvir kot tudi uporabo instrumenta evropske državljanske pobude in tako doseči večjo prepoznavnost, dostopnost in pravno veljavnost tega instrumenta; meni, da se morajo državljanji, zlasti mladi, bistveno bolj vključiti v demokratično življenje Unije; je prepričan, da je evropska državljanska pobuda tisti instrument, s katerim se lahko okrepi demokratična razsežnost EU, tako da se spodbuja aktivno državljanstvo;
2. pozdravlja delno prijavo evropskih državljanskih pobud, ki jo uvaja revidirana uredba o evropski državljanski pobudi, kot korak k njihovi večji dopustnosti in uspešnejšemu institucionalnemu spremljanju le-teh; opozarja, da morajo evropske državljanske pobude spoštovati vrednote Unije iz člena 2 PEU;
3. poudarja, da je spletno zbiranje izjav o podpori temeljnega pomena za uspeh evropskih državljanskih pobud; priznava prednosti centralnega sistema spletnega zbiranja, kar zadeva proračun in časovni okvir, ter pozdravlja izboljšave, ki jih je vanj vnesla Komisija, saj je omogočila prilagajanje sistemskih funkcij in posredovanje statističnih podatkov državljanom; vendar hkrati priznava prednosti individualnih sistemov spletnega zbiranja, ki organizatorjem omogočajo več svobode pri uporabi sistemov

spletnega zbiranja, prilagojenih njihovim potrebam; je zato zaskrbljen, da bi postopna ukinitvev individualnih sistemov spletnega zbiranja lahko imela negativne posledice;

4. opozarja, da je bilo doslej mogoče na spletnih straneh različnih organizacij civilne družbe, ki podpirajo specifično evropsko državljansko pobudo, vgraditi individualne sisteme spletnega zbiranja brez dodatnih obveznosti certificiranja; opominja, da so bili ti sistemi spletnega zbiranja pomemben dejavnik inovativnosti in so precej doprinesli h krepitvi podpore za evropske državljanske pobude;
5. pozdravlja dejstvo, da so se številne države članice odločile znižati najnižjo starostno mejo za sodelovanje državljanov pri evropski državljanski pobudi;
6. podčrtuje pomen integracije sistemov elektronske identifikacije v zbiranje podpisov za evropske državljanske pobude in spodbuja njihovo uporabo, tudi tistih, izdanih v okviru evropskega sistema e-identifikacije, ko bo ta sprejet;
7. ugotavlja, da je zbiranje podpisov v nekaterih državah članicah težavno zaradi vrste podatkov, ki jih morajo navesti podpisniki;
8. izpostavlja nezadostno preglednost postopkov preverjanja in certificiranja v nekaterih državah članicah;
9. pozdravlja hiter odziv Komisije, ko je ta po izbruhu pandemije covid-19 podaljšala roke za zbiranje podpisov za evropske državljanske pobude;
10. poudarja, da je organizacija evropske državljanske pobude zahteven in drag postopek; obžaluje, da posamezni državljani zelo težko vodijo pobude, če jih ne podpirajo združenja z močnimi organizacijskimi zmogljivostmi in finančnimi sredstvi; zato izpostavlja, da je treba državljanom čim bolj zmanjšati regulativne, upravne in finančne ovire pri upravljanju pobud; opaža, da se finančna sredstva, ki so na voljo za različne evropske državljanske pobude, zelo razlikujejo; zato poudarja, da je treba organiziranje pobud tudi finančno podpreti;
11. opozarja na neravnovesje med pričakovanji državljanov, velikim naporom in obsežnimi sredstvi, potrebnimi za organizacijo evropskih državljanskih pobud, ter njihovim šibkim pravnim in političnim učinkom, tudi če je dosežen zahtevani prag enega milijona podpisov, kar lahko državljanke odvrne od tega, da bi začeli izvajati evropske državljanske pobude, in oslabi njihovo zaupanje v institucije EU; poudarja, da je treba v fazi prijave čim bolj zmanjšati regulativne ovire, da se v celoti izkoristi potencial evropske državljanske pobude kot orodja za določanje prednostnih nalog;
12. pozdravlja daljši rok za odziv na veljavne pobude iz revidirane uredbe o evropskih državljanskih pobudah, ki Komisiji omogoča, da v celoti upošteva mnenja in stališča o pobudi, izražena v fazi pregleda;

13. obžaluje šibek pravni in politični vpliv veljavnih evropskih državljanskih pobud; poudarja, da mora Komisija za doseg ciljev revidirane uredbe o evropski državljanski pobudi in uresničitev celotnega potenciala tega instrumenta ustrezno in pravočasno obravnavati veljavne pobude in se nanje odzvati; opozarja, da bi morala Komisija tudi primerno upoštevati argumente Parlamenta, ki v resoluciji izraža podporo zahtevam veljavne evropske državljanske pobude;
14. obžaluje dejstvo, da Komisija ni menila, da je za obravnavo evropske državljanske pobude z naslovom Zaščita manjšin – milijon podpisov za raznolikost Evrope potreben kakršen koli dodaten pravni akt ali sprememba veljavne zakonodaje; ponovno poziva Komisijo, naj ukrepa v zvezi s to pobudo in na njeni podlagi predlaga pravne akte; poudarja, da je krepitev pravic manjšin, kot zahtevajo pobudniki v Zaščiti manjšin, pomembna tudi v okviru prihodnje širitve EU;
15. pozdravlja ustanovitev strokovne skupine za evropsko državljansko pobudo; meni pa, da mora ta skupina pri svojem delu pravilno upoštevati stališča ustreznih organizacij civilne družbe in na svoje sestanke povabiti tudi njihove predstavnike, in to vsakič, ko bi to sodelovanje pomenilo dodano vrednost za njeno delo;
16. opozarja na obveznost Parlamenta, da v skladu s členom 222(8) in (9) Poslovnika oceni vsako veljavno evropsko državljansko pobudo in ukrepe, ki jih je sprejela Komisija, zlasti kadar le-ta ne predloži ali izvede predlogov;
17. meni, da se moramo poleg razprave v Parlamentu bolj poglobljeno posvetovati o pomislekih, izraženih v veljavnih evropskih državljanskih pobudah; verjame, da lahko razpravo poglobimo in okrepitev nadaljnje ukrepanje tudi z vključitvijo ustreznih tem iz evropskih državljanskih pobud v razprave državljanskih forumov, ki so organizirani o sorodnih vprašanjih;

Priporočila

18. poziva Komisijo, naj začne obsežne večjezične informacijske kampanje za spodbujanje uporabe instrumenta evropske državljanske pobude in boljše obveščanje o učinku teh pobud, pri čemer naj državljanje seznanijo tudi z zgodbami o uspehu in dosežkih; spodbuja države članice, naj na nacionalni ravni usklajujejo kampanje za ozaveščanje o instrumentu evropske državljanske pobude; je odločno prepričan, da morajo Parlament in njegove pisarne za stike sodelovati v informacijskih kampanjah; ugotavlja, da je treba v kampanje obveščanja vključiti regionalne in lokalne oblasti ter jih prilagoditi tako, da bodo usmerjene tudi na posebne skupine državljanov, ki živijo na oddaljenih območjih ali imajo slabši dostop do interneta;
19. izpostavlja, da se dejavna in močna udeležba državljanov v demokratičnem življenju EU, vključno z evropsko državljansko pobudo, tesno navezuje na državljansko vzgojo; ponovno poudarja, da je treba v izobraževalne programe in učne načrte po vsej EU

vključiti poznavanje oblikovanja politik EU in to znanje še poglobiti;

20. poudarja, da je treba državljanom z vsemi razpoložljivimi sredstvi omogočiti boljši pristop do evropske državljanske pobude; podčrtuje, da je treba še naprej izboljševati ozaveščenost o tem participativnem instrumentu, zlasti s promocijo v družbenih medijih ter vključitvijo v izobraževalne programe in učne načrte, če želimo pritegniti čim več državljanov, zlasti mladih; opozarja na vlogo šol in univerz pri spodbujanju državljanske vzgoje ter države članice nagovarja, naj v učnih gradivih in obšolskih dejavnostih šol in univerz poudarijo, kako pomembna je udeležba državljanov pri odločanju v EU; v zvezi s tem pozdravlja izobraževalni modul o evropski državljanski pobudi za srednje šole, ki ga promovira Komisija;
21. meni, da bi evropske državljanske pobude lahko dobile veliko več podpore in odmevnosti, če bi jih promovirali tudi na ustreznih platformah na nacionalni ravni; spodbuja Komisijo, naj zato na nacionalni ravni medsebojno poveže spletno stran evropske državljanske pobude z zadevnimi spletnimi platformami o državljanski udeležbi, in s tem poveča prepoznavnost pobude; poziva k oblikovanju osrednjega vozlišča vseh participativnih instrumentov, ki se uporabljajo v EU, za razvoj sinergij in boljšo izkoriščenost teh instrumentov, obenem pa bi infrastruktura za udeležbo državljanov postala dosti bolj povezljiva;
22. poziva Komisijo, naj sprejme jasne in preproste postopke ter v primeru razglasitve pobud za delno ali v celoti nedopustne poda natančne odgovore in predloge možnih rešitev, s čimer bo organizatorjem omogočila, da svoje pobude spremenijo in jih ponovno predstavijo; zahteva, da Komisija razmisli o načinih, kako s strukturiranim sodelovanjem z ustreznimi organi držav članic uspešneje spremljati evropske državljanske pobude, ki niso v pristojnosti EU;
23. poziva Komisijo, naj oceni morebitno ponovno uvedbo možnosti, ki bi organizatorjem dovoljevala uporabo individualnih sistemov spletnega zbiranja, vključno s pogoji za varnost in varstvo podatkov, saj bi se tako okrepila digitalna razsežnost evropske državljanske pobude, organizatorji pa bi lahko načrtovali in izvajali kampanje ob upoštevanju večjezičnega in večkulturnega konteksta različnih držav članic in regij;
24. spodbuja Komisijo, naj države članice pozove, da v skladu s svojimi nacionalnimi zakoni znižajo najnižjo starostno mejo, pri kateri je mogoče podpreti evropsko državljansko pobudo;
25. poziva Komisijo, naj države članice spodbudi k uporabi podpisnega orodja za elektronsko identiteto;
26. poziva Komisijo in države članice, naj ukrepajo za nadaljnjo poenostavitev in harmonizacijo nacionalnih standardov o zbiranju podatkov ter naj organizatorjem evropske državljanske pobude zagotovijo dostop do spisa pristojnega organa, na podlagi

katerega bodo lahko zahtevali učinkovito sodno varstvo pred nezakonitimi odločitvami o izdaji potrdil;

27. poziva Komisijo, naj veljavnim evropskim državljskim pobudam, ki dosežejo prag enega milijona podpisov, dodeli finančno podporo; zahteva, da Komisija oceni tudi možnost progresivne finančne podpore pobudam, ki dosežejo določeno število podpisov, ki je manjše od enega milijona;
28. poziva Komisijo, naj začne pravi dialog z organizatorji o njihovih ciljih in kako jih najbolje doseči, da bi lahko prispevke državljanov ocenila z vso odgovornostjo in učinkovitostjo; poudarja, da bi se takšen dialog, ki mora biti odprt in nepristranski, lahko začel že v obdobju zbiranja in bi ga bilo treba okrepiti v fazi pregleda ter nadaljevati po sporočilu Komisije o evropski državljski pobudi;
29. poziva Komisijo, naj temeljito prouči predloge iz vsake veljavne evropske državljske pobude in v celoti izpolni svojo pravno obveznost, da jasno, razumljivo in podrobno pojasni razloge za ukrepanje ali neukrepanje; opozarja, da je treba vse pobude tekom celotnega postopka obravnavati nepristransko;
30. poziva Komisijo, naj se po objavi sporočila poveže z organizatorji veljavnih evropskih državljskih pobud in s tem poveča možnost dolgoročnega zakonodajnega spremljanja;
31. se zavezuje, da bo glasoval o parlamentarni resoluciji po vsaki veljavni evropski državljski pobudi in po vsakem sporočilu Komisije, v katerem so navedeni njeni pravni in politični sklepi o določeni evropski državljski pobudi, to pa bi zahtevalo spremembo člena 222(8) in (9) Poslovnika Evropskega parlamenta; je mnenja, da bi taki resoluciji morale slediti tudi zakonodajno samoiniciativno poročilo;
32. se zavezuje, da bo še naprej ocenjeval, tudi v okviru prihodnje revizije Pogodb, kako razširiti področje uporabe, povečati dostopnost in dvigniti raven uspešnosti evropske državljske pobude v sedanjem in prihodnjem pravnem okviru EU;
33. se zavezuje, da bo pregledal člen 11(4) PEU, da bi s krepitvijo svoje vloge povečal dostopnost in pravno učinkovitost evropske državljske pobude;

o

o o

34. naroči svoji predsednici, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.

INFORMACIJE O SPREJETJU V PRISTOJNEM ODBORU

Datum sprejetja	26.4.2023
Izid končnega glasovanja	+: 21 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Gerolf Annemans, Damian Boeselager, Włodzimierz Cimoszewicz, Gwendoline Delbos-Corfield, Salvatore De Meo, Daniel Freund, Sandro Gozi, Brice Hortefeux, Max Orville, Giuliano Pisapia, Paulo Rangel, Antonio Maria Rinaldi, Helmut Scholz, Pedro Silva Pereira, Loránt Vincze, Rainer Wieland
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Pascal Durand, Sophia in 't Veld, Alin Mituța
Namestniki (člen 209(7) Poslovnika), navzoči pri končnem glasovanju	Pablo Arias Echeverría, Jonás Fernández, Maria Walsh

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V PRISTOJNEM ODBORU

21	+
ID	Antonio Maria Rinaldi
PPE	Pablo Arias Echeverría, Salvatore De Meo, Brice Hortefeux, Paulo Rangel, Loránt Vincze, Maria Walsh, Rainer Wieland
Renew	Sandro Gozi, Sophia in 't Veld, Alin Mituța, Max Orville
S&D	Włodzimierz Cimoszewicz, Pascal Durand, Jonás Fernández, Giuliano Pisapia, Pedro Silva Pereira
The Left	Helmut Scholz
Verts/ALE	Damian Boeselager, Gwendoline Delbos-Corfield, Daniel Freund

0	-

1	0
ID	Gerolf Annemans

Uporabljeni znaki:

+ : za

- : proti

0 : vzdržani